

نبض اقتصاد

مشکل ایران در واردات واکسن کرونا ارتباطی با FATF ندارد

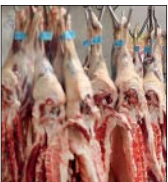
روح... ایزدخواه، عضو کمیسیون صنایع مجلس گفت: در کشور ما جریانی درباره اثرات FATF روی اقتصاد کشور به شدت اغراق می‌کند. در رابطه با تجارت بشردوستانه، مطابق بیانیه تفسیری توصیه شماره ۸ FATF به‌عنوان یک اصل، همکاری با FATF نباید تعهدات یک‌کشور ذیل منشور سازمان ملل و قوانین حقوق بشر بین‌المللی را مختل کند یعنی اجرای توصیه‌های FATF نباید تجارت بشردوستانه را مختل سازد. وی ادامه داد: از طرف دیگر در بند ۶۸ دستورالعمل FATF برای نهادهای غیرانتفاعی آمده است که «موسسات مالی نباید نهادهای غیرانتفاعی را به عنوان حوزه پریسک ببینند، آن هم فقط به این دلیل که در محیط‌های با نقدپنگی بالا یا در کشورهایی با نیاز بشردوستانه با لافعالیت می‌کنند». بنابراین با توجه به همین موضوع، این ادعاها خلاف واقع است زیرا FATF حوزه مربوط به سازمان بهداشت جهانی را پریسک نمی‌بیند و در نتیجه ترانکش‌هایی که از طریق سازمان بهداشت جهانی صورت می‌گیرد را پریسک نمی‌داند.

عضو کمیسیون صنایع مجلس خاطرنشان کرد: از طرف دیگر می‌بینیم ادعا می‌شود عدم اجرای توصیه‌های FATF مانع ارائه خدمات بانکی به شهروندان ایرانی در کشورهای خارجی و حتی کشورهایی مانند چین و روسیه شده است. این ادعا نیز خلاف واقع است. طبق سند عرض می‌کنم، در اسفند پارسال و به دنبال قرار گرفتن ایران در فهرست کشورهایی که باید علیه آنها اقدام مقابله‌ای صورت گیرد که در فضای رسانه‌ای اصطلاحا با واژه «لیست‌سیاه» شناخته می‌شود، واحد اطلاعات مالی کشورها دستورالعملی به بانک‌های خود ابلاغ کردند. وی افزود: در تیرماه امسال، دستورالعمل واحد اطلاعات مالی کانادا منتشر شد و همین موضوع بهانه‌ای شد که این ادعاها مطرح شود. در این دستورالعمل آمده است که بانک‌ها باید جزئیات اطلاعات این ترانکش‌ها را استخراج و به واحد اطلاعات مالی گزارش بدهند. در این دستورالعمل هیچ درخواستی از بانک‌ها در رابطه با قطع ترانکش‌های بانکی نشده است. ایزدخواه گفت: از طرف دیگر در جاهایی که ما بررسی کرده و مشاهده کردیم که حساب‌های افراد ایرانی بسته شده است یا از خدمات بانکی خودداری می‌کنند، علت آن فشار تحریمی و سیاسی آمریکا گفته شده است. به عنوان مثال ماهانیر محمد، نخست‌وزیر مالزی در یک مصاحبه گفته که یک کشور خارجی به ما زور می‌گوید که اگر حساب‌های بانکی افراد ایرانی را نبندید، ما بانک‌های شما در خارج کشور را می‌بندیم. درواقع این فشار سیاسی و تحریمی آمریکاست که روابط بانکی ما را مختل کرده است و این یک آدرس غلط و تحریف واقعیت است که می‌گویند این اقدامات را در رابطه با FATF انجام می‌دهند. نماینده مردم تهران در مجلس با تأکید بر این‌که عدم همکاری بانک‌های خارجی با ایران به خاطر ترس از نقض شدن تحریم‌های آمریکاست و ارتباطی با FATF ندارد، گفت: تصویب لایح FATF در واقع تضمین دادن به آمریکا برای مذاکرات در حوزه‌های دیگر مانند موشکی و منطقه‌ای است. / فارس

وزارت جهاد هنوز اقدامی برای خرید سیب و پرتقال نکرده است

سعید ممبینی، رئیس اتاق اصناف ایران گفت: همه‌ساله در چنین ایامی، سازمان تعاون روستایی و جهاد کشاورزی خرید میوه شب عید از جمله سیب و پرتقال را انجام می‌دادند، اما ظاهرا امسال هنوز این کار انجام نشده است. لذا انتظار ما این است که فعالان حوزه میوه و تره‌بار و خرده‌فروشان میوه، اقداماتی در راستای جلوگیری از افزایش قیمت داشته باشند، ضمن این‌که مشابه همین مورد درخصوص شیرینی شب عید و آجیل و خشکبار هم صدق می‌کند. وی بیان کرد: در این راستا نشست با اتحادیه‌های مربوط داشتیم و ایشان اعلام آمادگی کردند که در بعضی از موارد با کاهش حاشیه سود خود به جلوگیری از افزایش قیمت کالاهای حوزه مربوط کمک کنند. البته انتظارات بقعی هم در مقابل دارند. / اتاق اصناف ایران

ملکی با بیان اینکه مسئولان مربوطه تلاش‌های زیادی برای کنترل قاچاق دام از کشور انجام داده‌اند، گفت: علاوه بر این در مناطقی از آذربایجان غربی که مرز با کشور عراق و دارای مسیر صعب‌العبوری است برف سنگینی باریده و امکان انتقال دام را به آن سوی مرزها ناممکن کرده است. / مهر

رکود بازار به دلیل ناتوانی افراد در خرید است

عباس هاشمی، دبیر کل انجمن لوازم خانگی ایران در واکنش به صحبت‌های رئیس سازمان برنامه‌وبودجه کشور مبنی بر هجوم مردم به بازارها برای خرید می‌گوید: کاهش ارزش پول ملی به دلیل افزایش نرخ ارز نه تنها قیمت مواد اولیه لوازم‌خانگی بلکه قیمت سایر کالاهای تولیدی در کشور را بارش قیمت‌ی عجیبی مواجه کرده است. از این رو و با توجه به تورمی که در کشور وجود دارد، کاهش قدرت خرید مردم موضوع چندان عجیبی نیست. وی به جام جم گفت: التهاهایی که در کشور وجود دارد، ناشی از سیاست‌های کلان اقتصادی و وعده‌هایی است که داده‌شده و مردم به دلیل انتظاری که برای کاهش قیمت به دلیل کاهش نرخ ارز دارند از خرید دست کشیده‌اند تا بتوانند در آینده کالاهای موردنیاز خود را ارزان‌تر بخرند.

هاشمی بابیان این‌که توان خرید بسیار کاهش یافته، افزود: متأسفانه کسری بودجه دولت در سال‌های اخیر باعث افزایش پایه پولی و رشد نقدینگی در کشور شده که این موضوع درنهایت به زیان مردم است. کاهش ارزش پول ملی بسیار خطرناک است و در این شرایط قطعا سرمایه‌ها به سمت و سویی حرکت می‌کنند که سوددهی بیشتری داشته باشند. به گفته وی، کشور چین که دومین اقتصاد جهان است، ارزش پول ملی خود را به‌صورت تصنعی پایین نگه می‌دارد تا بتوانند سبب صادرات خود را سنگین‌تر کنند اما در کشور ما وضعیت به گونه دیگری است. دبیر کل انجمن لوازم‌خانگی ایران معتقد است، بسیاری از مردم قدرت خرید خود را از دست داده‌اند و رکودی که اکنون در بازار پیش آمده، ناشی از ناتوانی افراد برای خرید یا تأمین نیاز در سال گذشته است.

وی با تأکید بر این‌که هیچ کمبود کالایی در بازار وجود ندارد تصریح کرد: با خروج دو شرکت لوازم‌خانگی کره‌ای از ایران به دلیل بازگشت تحریم‌ها کارخانجات داخلی محصولات خود را متنوع‌تر کردند اما مراجعات نسبت به سال‌های گذشته برای خرید کاهش یافته که ناشی از افزایش نرخ ارز و افزایش قیمت مواد اولیه است. مواد اولیه در ایران بر اساس قیمت‌های جهانی و نرخ ارز روز محاسبه می‌شود که نسبت به چند سال پیش رشد پنج برابری را نشان می‌دهد. در زمان کاهش ارزش پول ملی درآمد خانوارها ذوب می‌شود و این کاهش بر واحدهای تولیدی هم اثر می‌گذارد و ارزش سرمایه در گردش آنها را کاهش می‌دهد.

کاهش شدید تقاضا در بازار پوشاک

علی خسروی، تولیدکننده و صادرکننده نمونه پوشاک از کاهش فروش پوشاک در داخل و صادرات آن خبر داده و به خبرنگار جام جم گفت: صادرات پوشاک حدود ۸۰ درصد و فروش این محصول در داخل ۶۰ درصد کاهش داشته است. وی افزود: کاهش صادرات به دلیل شیوع ویروس کرونا و پایین‌تر بودن قیمت پوشاک ترکیه‌ای و چینی در کشورهایی است که ایران به آنها صادرات دارد اما دلیل اصلی کاهش فروش پوشاک در داخل افت شدید قدرت خرید خانوارهای ایرانی است. خسروی بابیان این‌که پوشاک از اولویت‌های خانوار خارج شده، تصریح کرد: خانوارها اکنون ترجیح می‌دهند کالاهای اساسی و بهداشتی را تأمین کنند و با توجه به پایین بودن درآمد خانوار پولی برای هزینه کردن در این بخش باقی نمی‌ماند. این صادرکننده نمونه پوشاک ادامه داد: لغو مراسم عروسی، عزا، مهمانی و جشن‌های دیگر باعث شده تا تقاضای پوشاک به شدت کاهش یابد و پول در برخی بخش‌ها حبس بماند. اکنون نقدینگی زیادی در جامعه وجود دارد اما به دلیل این‌که اصناف مختلف نسبت به سال گذشته کاهش فروش داشته‌اند نتوانستند نقدینگی موردنیاز خود را برای تأمین نیازهایی که قبلا به آن پاسخ می‌دادند، تأمین کنند. همین موضوع دلیلی شده تا اقتصاد ایران در یک رکود تورمی قرار بگیرد.

کاهش ۲۰ درصدی سرانه مصرف لبنیات

محمدمرزایی طباسخنگوی انجمن صنایع لبنی ایران درباره مصرف لبنیات به خبرنگار ما گفت: سرانه مصرف لبنیات در سال ۸۴ حدود ۱۰۰ کیلو بوده اما اکنون در خوشبینانه‌ترین حالت مصرف لبنیات به ۸۰ کیلو در سال رسیده که ناشی از کاهش قدرت خرید مردم است. وی افزود: متأسفانه در طول سالهای گذشته نظام سیاست گذاری کشور تصمیماتی را اتخاذ کرده که این کار باعث افزایش هزینه تولید برای تولید کننده و کاهش قدرت خرید برای مصرف کننده شده است.

بنی‌طبا با بیان اینکه برخی تصمیمات ربطی به سیاست ندارد تأکید کرد: در برنامه چهارم، پنجم و ششم توسعه آمده وزارت جهاد کشاورزی موظف است از محل عوارض بر کالاهای خوراکی مضر نسبت به فرهنگ سازی و افزایش سرانه لبنیات اقدام کند اما در این بخش کاری انجام نشده است. به گفته سخنگوی انجمن صنایع لبنی ایران، اکنون یارانه شیر خانوار و شیر مدارس کاهش یافته که این موضوع بر کاهش سرانه مصرف لبنیات تأثیر زیادی داشته است. بنی‌طبا تصریح کرد: کاهش قدرت خرید در کنار تصمیمات نادرست باعث افزایش هزینه تولید و کاهش قدرت خرید خانوارها شده که این موضوع تأثیر مستقیمی بر مصرف سرانه لبنیات دارد. /

است، اظهار داشت: بازار گوشت با رکود مواجه است و تقاضا کاهش و عرضه افزایش یافته است. این فعال بخش خصوصی اضافه کرد: با اینکه هم اکنون در اول ماه قرار داریم اما خریدهای شب یلدا توان مردم را کاهش داده به همین دلیل تقاضا برای خرید گوشت افت کرده است.

جام جم در گزارشی به بررسی اظهارات رئیس سازمان برنامه و بودجه درباره افزایش قدرت خرید مردم و کمبود کالا پرداخته است

تصور عجیب دولت از جیب مردم

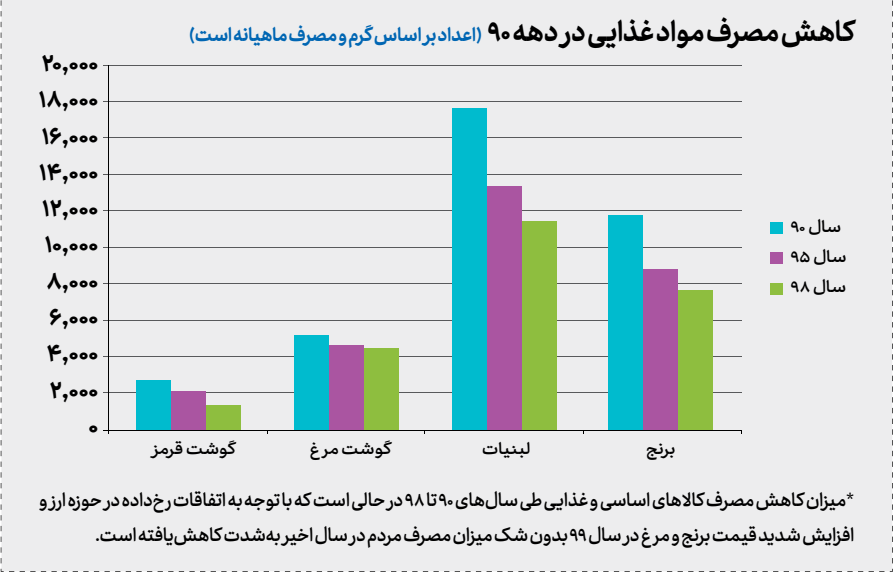
کاهش قدرت خرید شهروندان ایرانی طی دو سال اخیر آن قدر مشهود بوده که حتی منتقدان و مخالفان پرداخت یارانه‌های نقدی، امروز خودشان جزو کسانی هستند که پرداخت یارانه‌های جدید به مردم را در راستای حمایت‌های معیشتی از شهروندان به دولت توصیه می‌کنند. یارانه‌هایی که تحت عنوان یارانه معیشتی بعد از ماجرای گران‌بیزین در آبان ۹۸ و یارانه‌های موقت ۱۰۰ هزار تومانی به آسیب دیدگان شیوع کرونا پرداخت شد. یارانه‌هایی که البته به گواهی آمار نتوانست تأثیر چندانی بر قدرت خرید از دست رفته آنها بازگرداند. با این حال محمدباقر نوبخت در روزهای گذشته در یک برنامه تلویزیونی درباره دلایل افزایش قیمت کالاهای تورم گفت: این افزایش قیمت‌ها به خاطر این است که پول در دست مردم بسیار زیاد است و چون مردم برای خرید به بازارها هجوم آورده‌اند کشور با کمبود کالا مواجه شده و همین امر به افزایش قیمت کالاهای منجر شده است. این در حالی است که براساس آمارهای منتشر شده و اظهارات اصناف و اتحادیه‌ها تقریباً مصرف تمام کالاهای به‌خصوص مواد غذایی به میزان قابل توجهی کاهش داشته است. جام جم در گزارشی در گفت‌وگو با اصناف مختلف به بررسی این موضوع پرداخته است که آیا واقعاً میزان فروش کالا در اصناف مختلف با افزایش مواجه بوده است؟ آیا افزایش قیمت در سال اخیر به دلیل هجوم مردم به بازارها و کمبود کالا بوده است؟ متن این گزارش را در ادامه می‌خوانید.

وضعیت فقط برای ۴ درصدی‌ها خوب است

قاسمعلی حسنی، دبیرکل اتحادیه بانکداران مواد غذایی نیز درباره قدرت خرید مردم به خبرنگار جام جم می‌گوید: آقای نوبخت رئیس سازمان برنامه و بودجه اخیراً از مدل جدیدی از تورم در کشور رونمایی کرده که حکایت از پول زیاد مردم و کمبود کالا دارد در حالی که بسیاری از مردم به دلیل نداشتن قدرت خرید درگیر تأمین کالاهای اساسی خود هستند. وی افزود: به نظر شعر هر کسی از ظن خود شد یار من مصداق دقیقی از صحبت‌های آقای نوبخت است. آنچه نوبخت درباره وجود پول زیاد نزد مردم می‌گوید صرفاً مربوط به ۴ درصدی‌هاست که وضعیت مالی خوبی دارند و رگنه بقیه خانوارها درگیر و دار پرداخت اقساط و اجاره خانه خود و تهیه و تأمین کالاهای اساسی هستند. حسنی ضمن انتقاد از صحبت‌های رئیس سازمان برنامه

کاهش مصرف مواد غذایی

در یک نظرسنجی که از سوی ایسپا انجام شده در سال ۹۸ حدود ۳۱ درصد مردم هرروز شیر و ۴۲ درصد مردم هرروز ماست مصرف می‌کردند که این رقم در سال ۹۹ برای شیر به ۲۶ درصد و برای ماست به ۳۵ درصد کاهش یافته است. ۲۴ درصد از افراد شرکت‌کننده در این نظرسنجی گفته‌اند در سال ۹۸ چند روز در هفته مرغ مصرف می‌کردند که این تعداد در سال ۹۹ به ۶۲ درصد کاهش یافته است. این موضوع در مصرف گوشت ماهی نیز صادق بوده به‌طوری‌که در سال ۹۸ حدود ۳۹ درصد مردم در هفته ماهی مصرف می‌کردند که این رقم در سال ۹۹ به حدود ۳۰ درصد کاهش یافته است. در این نظرسنجی در سال ۹۸ حدود ۴/۷ درصد افراد شرکت‌کننده گفته بودند طی یک‌سال اصلاً گوشت قرمز نخورده‌اند اما این تعداد در سال ۹۹ به بیش از ۸ درصد رسیده است. همچنین چیزی حدود ۱۰ درصد شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی در سال ۹۸ اصلاً ماهی مصرف نکرده‌اند که این رقم در سال ۹۹ به بیش از ۲۴ درصد رسیده است. نظرسنجی‌ای که حتی به فرض پذیرش خطا در آن، مؤید این موضوع است که در یک‌سال اخیر سفره‌های مردم به شدت کوچک‌تر شده است. علاوه بر این موضوع، مرکز آمار ایران برای سال ۹۸ برآورد کرده کل هزینه یک خانوار شهری ۴۷/۴ میلیون تومان و یک خانوار روستایی نیز ۲۶/۱ میلیون تومان بوده که به ترتیب نسبت به سال قبل ۲۰/۶ درصد و ۲۱/۷ درصد رشد داشته است. در بخش هزینه‌های خوراکی، یک خانوار شهری ۱۱/۷ میلیون تومان و یک خانوار روستایی ۱۰/۳ میلیون تومان هزینه داشته است که نسبت به سال ۹۷ به ترتیب ۲۴/۴ و ۲۷/۹ درصد افزایش را نشان می‌دهد. علاوه بر این موضوعات با توجه به تورم کل و تورم بخش خوراکی مرکز آمار تورم کل در سال ۹۸ حدود ۳۴ درصد و تورم مواد خوراکی در این سال ۲۴/۷ درصد بوده است. این اعداد به معنای کاهش سبب غذایی خانوار است که طبیعتاً این موضوع به کاهش تقاضا و کاهش اندازه بازار مواد خوراکی منجر شده است.

کاهش ۱۰هزار تومانی قیمت گوشت گوسفندی

علی اصغر ملکی با بیان اینکه قیمت هر کیلوگرم شقه بدون دنبه با ۱۰ هزار تومان کاهش به ۱۱۵ هزار تومان رسیده است، گفت: قیمت این کالا طی روزهای گذشته حدود ۱۰ هزار تومان کاهش یافته است.

وی با اشاره به اینکه بحث عرضه و تقاضا در تعیین قیمت گوشت بسیار مؤثر

محمدحسین علی‌اکبری اقتصاد

بانک مرکزی نرخ تورم سال‌های ۹۸ و ۹۹ را به ترتیب ۳۱/۲ درصد و ۴۱/۲ درصد اعلام کرده است یعنی طی دو سال گذشته شاهد تورمی بیش از ۷۲ درصد بوده‌ایم این در حالی است که تورم نقطه به نقطه در آبان ماه سال جاری رکورد جدیدی را از خود به جای گذاشته و به عدد ۴۶/۴ درصد رسیده است. تورم نقطه به نقطه در آبان ماه به این معناست که قیمت کالا و خدمات در آبان ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته چیزی بیش از ۴۶ درصد رشد داشته است. با این حال و با توجه به انباشت تورم بیش از ۷۰ درصدی طی دو سال اخیر و پیش‌بینی تورم حداقل ۳۰ درصدی تا پایان سال جاری، بدون شک بخش قابل توجهی از قدرت خرید اکثر خانوارهای ایرانی از دست رفته است. از سوی دیگر خط فقر در حالی از سوی نهادهای مطالعاتی و پژوهشی برای یک خانوار چهار نفره بیش از ۸ میلیون تومان اعلام می‌شود که حداقل دستمزد در سال جاری چیزی حدود ۳ میلیون تومان است. با این تقاسیر و با توجه به حداقل دریافتی نیروی کار در ایران در کنار افزایش شدید نرخ تورم به‌خصوص در گروه کالایی خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و کاهش قابل توجه قدرت خرید خانوارهای ایرانی مشخص نیست ادعای محمدباقر نوبخت مبنی بر زیادی پول در دست مردم و هجوم شهروندان به بازارها برای خرید کالا از کدام استدلال ناشی می‌شود.

مردم پولی برای خرید ندارند

مصطفی احمدی، رئیس اتحادیه فروشندگان آجیل و خشکبار در واکنش به صحبت‌های محمدباقر نوبخت به جام جم می‌گوید: از سال گذشته که ویروس کرونا شیوع پیدا کرد بسیاری از مردم تنها خرید کالاهای اساسی را در لیست مایحتاج خود قرار دادند. اما کارشناسان حوزه پزشکی پس از گذشت زمان و شناخت بیشتر از این ویروس اعلام کردند که مصرف خشکبار باعث تقویت سیستم ایمنی بدن می‌شود درواقع این موضوع باید به افزایش مصرف خشکبار منجر می‌شد، اما گرانی این محصول و عدم قدرت خرید مردم باعث شد کالایی مانند خشکبار در اولویت‌های چهارم و پنجم خانوارها قرار بگیرد. این فعال صنفی با بیان این‌که فروش آجیل و خشکبار نسبت به گذشته کاهش بسیار زیادی داشته است ادامه داد: از ابتدای سال جاری تا پایان پاییز چیزی حدود ۷۰ درصد و در شب یلدا حدود ۵۰ درصد کاهش فروش داشتیم. این در حالی است که پزشکان مصرف آجیل و خشکبار را برای گرم بودن طبع آن و افزایش ایمنی بدن در مقابله با ویروس کرونا توصیه کرده‌اند، اما این محصولات در مقابل قدرت خرید مردم آن قدر گران هستند که مردم توانایی خرید خشکبار را ندارند.

احمدی با بیان این‌که آجیل و خشکبار نسبت به سایر کالاهای رشد قیمت کمتری داشته تأکید کرد: قیمت برخی کالاهای در کشور حتی تا ۲۰۰ درصد هم رشد داشته است، اما رشد قیمت آجیل و خشکبار چیزی حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد بوده است. رئیس اتحادیه فروشندگان آجیل و خشکبار ادامه داد: سفره خانوارهای ایرانی به شدت کوچک‌تر شده و مردم ترجیح می‌دهند درآمد خود را بیشتر صرف خرید کالاهای اساسی کنند. ضمن این‌که کالا در بازار کم نیست، اما مردم پولی برای خرید ندارند.